

***İLK VE ORTAÖĞRETİM
ÖĞRENCİLERİ İÇİN
DÜZENLENMİŞ TÜRKÜ
REPERTUVARI***

Bilal DİZDAR

© Copyright 2025

Bu kitabın, basım, yayın ve satış hakları Akademisyen Kitabevi AŞ'ne aittir. Anılan kuruluşun izni alınmadan kitabın tümü ya da bölümleri mekanik, elektronik, fotokopi, manyetik kağıt ve/veya başka yöntemlerle çoğaltılamaz, basılamaz, dağıtılamaz. Tablo, şekil ve grafikler izin alınmadan, ticari amaçlı kullanılamaz. Bu kitap T.C. Kültür Bakanlığı bandrolü ile satılmaktadır.

ISBN	Yayın Koordinatörü
978-625-375-280-4	Yasin DİLMEN
Kitap Adı	Sayfa ve Kapak Tasarımı
İlk ve Ortaöğretim Öğrencileri İçin Düzenlenmiş Türkü Repertuarı	Akademisyen Dizgi Ünitesi
Editör	Yayıncı Sertifika No
Burak HOŞSES ORCID iD: 0000-0002-5360-8437	47518
Yazar	Baskı ve Cilt
Bilal DİZDAR ORCID iD: 0000-0003-1074-6669	Vadi Matbaacılık
	Bisac Code
	MUS000000
	DOI
	10.37609/akya.3569

Kütüphane Kimlik Kartı
Dizdar, Bilal.

İlk ve Ortaöğretim Öğrencileri için Düzenlenmiş Türkü Repertuarı / Bilal Dizdar; ed. Burak Hoşses.
Ankara : Akademisyen Yayınevi Kitabevi, 2025.
134 s. : şekil, resim, nota. ; 210x297 mm.
Kaynakça var.
ISBN 9786253752804

GENEL DAĞITIM
Akademisyen Kitabevi AŞ

Halk Sokak 5 / A Yenışehir / Ankara
Tel: 0312 431 16 33
siparis@akademisyen.com

www.akademisyen.com

*Hepiniz milletvekili olabilirsiniz, bakan
olabilirsiniz... Hatta cumhurbaşkanı
olabilirsiniz. Fakat sanatkâr
olamazsınız.*

K. Atatürk

Ođlum Mehmet Efe ve Eřim Meltem'e...

SUNUŞ

Türk halk müziği, kültür mirasımızın yeni nesillere aktarılmasındaki en önemli araçlardan biridir. Geçmiş bugüne taşıyan türküler, gelenek, görenek, örf, adet, günlük yaşamdaki olaylar, duygu, düşünce, öğüt, ağıt, sevinç gibi toplumumuzun ortak yaşayış biçimini bizlere anlatır. Geçmişini bilmeyen geleceğini bilemez sözünü temel alarak, özellikle genç yaşlarda türkülerin öğrenilmesi, yaşatılması ve gelecek kuşaklara aktarımının görev edinilmesi, kültürel kimliğimizin korunması bakımından oldukça önemlidir.

“İlk ve Ortaöğretim Öğrencileri İçin Düzenlenmiş Türkü Repertuarı” adlı bu eser, öğrencilerin yaş seviyelerine uygun bir içerik ile onları türkülerle buluşturmayı amaçlamaktadır. Alana katkı sunacağı düşünülen bu çalışma, hem öğretici ve öğrenciyi sürece alan hem de türkülerin hikâyelerine yer vererek anlam derinliği kazandıran önemli bir kaynak niteliğindedir.

Bu değerli çalışmayı hazırlayan kıymetli meslektaşım Dr. Öğr. Üyesi Bilal DİZDAR’a müzik eğitimine sunduğu katkılar için teşekkür eder, bu kitabın öğrencilerimiz ve türkü severler için ilham verici bir kaynak olmasını dilerim.

Doç. Dr. Sevilay GÖK

Akdeniz Üniversitesi Antalya Devlet Konservatuvarı

Türk Müziği Bölümü

ÖNSÖZ

Müzik, insan ruhunu besleyen en önemli sanat dallarından biridir. Türküler ise, yüzyıllar boyunca milletimizin duygu ve düşüncelerini dile getiren, kültürümüzün özü haline gelmiş melodiler olarak bu sanat dalının önemli bir parçasını oluşturmaktadır. Her bir türkü, bir hikâye, bir anı veya bir yaşam deneyimi taşıyarak bizlere köklerimizi ve kimliğimizi hatırlatır.

Bu çalışmada; Anadolu'nun yedi bölgesinden seçilmiş, içinde sevgi, hasret, ayrılık, övgü, ağıt, mahpus, yokluk, yiğitlik ve kahramanlık gibi birçok duygu barındırarak, yöresel özellikler taşıyan basit ve eğlenceli ezgilerden oluşan türküler bulunmaktadır. Bu çalışma ayrıca, ilk ve ortaöğretim öğrencilerimiz için özenle hazırlanmış bir türkü repertuarı sunmaktadır. Bu türküler, TRT THM repertuarından seçilmiş olup ilk ve ortaöğretim seviyesindeki öğrencilerin toplu, bireysel ve okul çalgılarıyla icra edebileceği şekilde düzenlenmiştir. Türkülerin seçimlerinde (makamsal özellikleri) ve düzenlenmesinde Tampere sisteme uygunluk gözetilmiştir. Bu sayede Tampere sisteme göre perde dizilişi olan (Melodika, Blok Flüt, Gitar v.b.) okul çalgıları, türkülerini aslına uygun şekilde icra edebilecektir.

Çalışmanın amacı, geleceğin yetişen nesillerine halk müziklerimizi tanıtmak, sevdirmek ve bu değerlerimizi gelecek kuşaklara aktarmak için bir temel oluşturmaktır. Türkülerimizin melodik yapısı, sözlerindeki derin anlamlar ve duygusal zenginlik, öğrencilerimizin hem estetik bir bakış kazanmasına hem de kültürümüzü daha iyi anlamalarına olanak tanıyacaktır.

Bu bilimsel kitapta yer alan eserler, çocukların yaş gruplarına ve müzik seviyelerine uygun olarak seçilmiş, yalın ve anlaşılabilir bir şekilde sunulmuştur. Türkülerimizin köklü bir geçmişe dayanan yapısını korurken, öğrencilerimizin müzikal gelişimlerini destekleyen bir yaklaşım benimsenmiştir. Bunun yanı sıra, müzik eğitimi veren öğretmenlerimize de bir kaynak sunulması hedeflenmiştir.

Bu kitabı hazırlarken, türkülerimizin derinliğini ve zenginliğini hissederek, öğrencilerimizin kalplerine ve zihinlerine dokunmayı amaçladım. Umuyorum ki bu çalışma, öğrencilerimizin milli ve manevi değerlerimizi tanımalarına ve sevmelerine katkı sağlarken, müzik alanında yeni ufuklar açmalarına da vesile olur.

Kitabın hazırlanmasında emeği geçen eşim Öğr. Gör. Meltem DİZDAR'a ve mesai arkadaşım Prof. Burak HOŞSES'e teşekkür eder, bu çalışmanın öğrencilerimiz ve öğretmenlerimiz için faydalı bir kaynak olmasını temenni ederim.

Saygılarımla,

Dr. Öğretim Üyesi Bilal DİZDAR

İÇİNDEKİLER

İÇİNDEKİLER

SUNUŞ	v
ÖNSÖZ	vi
GİRİŞ	1
Türkülerin Hikâyelerinin Bu Kadar Önemli Olmasının Sebepleri Nelerdir	1
Günümüzde Türkü Kültürünün Yaşatılmasını Sağlayan Etkenler	2
Türkülerin Türleri ve Müzikal Özellikleri	2
Türk Halk Müziğinin Gelişiminde TRT' nin Etkisi	3
Müzik Eğitiminde Okul Çalgılarıyla Türkülerin İcrası.....	3
1- ADANALI	8
2- AMAN AMAN BAĞDATLI	14
3- BAHÇALARDA BÖRÜLCE	16
4- BEN YÜRÜRÜM YANE YANE	20
5- BEYAZ GEYME	24
6- BİR FINDIĞIN İÇİNİ	28
7- ÇEK GEMİCİ GEMİLERİ	32
8- ÇEMBERİMDE GÜL OYA	36
9- ÇIKSAM A URUMELİN DÜZÜNE.....	40
10- DİVANE AŞIK GİBİ DE DOLAŞIRIM YOLLARDA.....	44
11- EKLEMEDİR KOCA KONAK.....	48
12- ENTARİSİ ALA BENZİYOR	54
13- EVLERİNİN ÖNÜ YOLDUR	58
14- EVREŞE YOLLARI.....	64
15- FINDIK TOPLAYAN GELİN.....	68
16- GİNE YEŞERDİ FINDIK DALLARI.....	72
17- HACEL OBASI.....	74
18- HEKİMOĞLU	78
19- HOŞ GELİŞLER OLA	82
20- İZMİR'İN KAVAKLARI.....	88
21- KALENİN BEDENLERİ	92
22- KARPUZ KESTİM YİYEN YOK.....	96
23- MAHPUSHANE İÇİNDE YANIYOR GAZLAR.....	100
24- OSMAN PAŞA	104
25- OY BAHÇENİZE BEN GİREMEDİM.....	108

İÇİNDEKİLER

26- OY KEMENÇE KEMENÇE.....	110
27- URFANIN ETRAFI.....	112
28- ÜSKÜDARA GİDERİKEN	116
29- ZEYTİNYAĞLI YİYEMEM.....	120
KAYNAKÇA	124

KAYNAKÇA

1. YÜCEL, H. (2011). “Türk Halk Müziği Üzerine Bir İnceleme”. *Akademik Bakış Dergisi*, C.1, S. 26, 1-13.
2. EROĞLU, T. (2017). “TÜRKÜ NEDİR?”. *Kesit Akademi Dergisi*, S.7, 78-91.
3. (www.trt.net.tr/Kurumsal/Tarihce.aspx)
4. ÇAKIR, B. (2016). *Sivas Yöresine Ait Türkülerin Ritim Kalıpları ve Bu Ritim Kalıplarının Müzik Eğitiminde Uygulanabilirliği*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, T.C. Atatürk Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü.
5. ÜSTÜN, H. (2021). “Türk müziği uyarlamalı melodikanın genel müzik eğitiminde kullanımı”. *Kocaeli Üniversitesi Eğitim Dergisi*, C.4, S. 2, 493-515. <https://doi.org/10.33400/kuje.956528>
6. <https://www.musikiklavuzu.net/?/blog/sarki-sozleri/adana-nin-yollaritaslik-adanali>
7. ERCAN, Ö., & HOCAOĞLU ALAGÖZ, K. (2022). “Yunus Emre’nin “Ben Yanarem Yane Yane” İlahisi”. *Littera Turca Journal of Turkish Language and Literature*, C. 8, S.1, 97-126. <https://doi.org/10.20322/littera.1027773>
8. <https://www.turkulistem.com/turku-hikayeleri>
9. <https://biga.net/cemberimde-gul-oya-turkusu-hikayesi-sozleri/>
10. <https://www.turkulistem.com/turku-hikayeleri>
11. <https://www.friendz10.com/sanat/divane-asik-gibi-dolanirim-yollarda->
12. UMUR, S. (1986). “Osmanlı İmparatorluğu’nda Resmî Marşlar”, *Tarih ve Toplum Dergisi*, S. 35.
13. <https://www.repertukul.com/EVLERININ-ONU-YOLDUR-AI-Fadime-m-3505>
14. <https://www.facebook.com/groups/445559385933743/posts/turkulerimiz-ve-hikayeleri-evreşe-yolları>
15. <https://www.turkulistem.com/turku-hikayeleri>
16. SERTOĞLU, M. (1983). *Hekimoğlu*, İstanbul: Sağlam Kitabevi.
17. <https://www.gazetekars.com/hos-gelisler-ola-turkusunun-hikayesi30474h.htm>
18. AKDOĞU, O. (2004). *Bir Başkaldırı Öyküsü Zeybekler, Tarihi, Ezgileri, Destanları*. İzmir: Sade Matbaacılık.
19. <https://www.milliyet.com.tr/galeri/plevne-marsi-sozleri-plevne-marsinin-hikayesi-ve-orijinal-sozleri-6474814/2>
20. <https://www.evvelcevap.com/urfanin-etrafi-dumanli-daglar-turkusunun-hikayesi-sozlerinotalari/>
21. <https://www.istdergi.com/sehir/sinema/uskudara-gider-iken-aldi-da-bir-yagmur>

NOT: Şekil ve tüm fotoğraflar yapay zeka ile yapılmıştır.